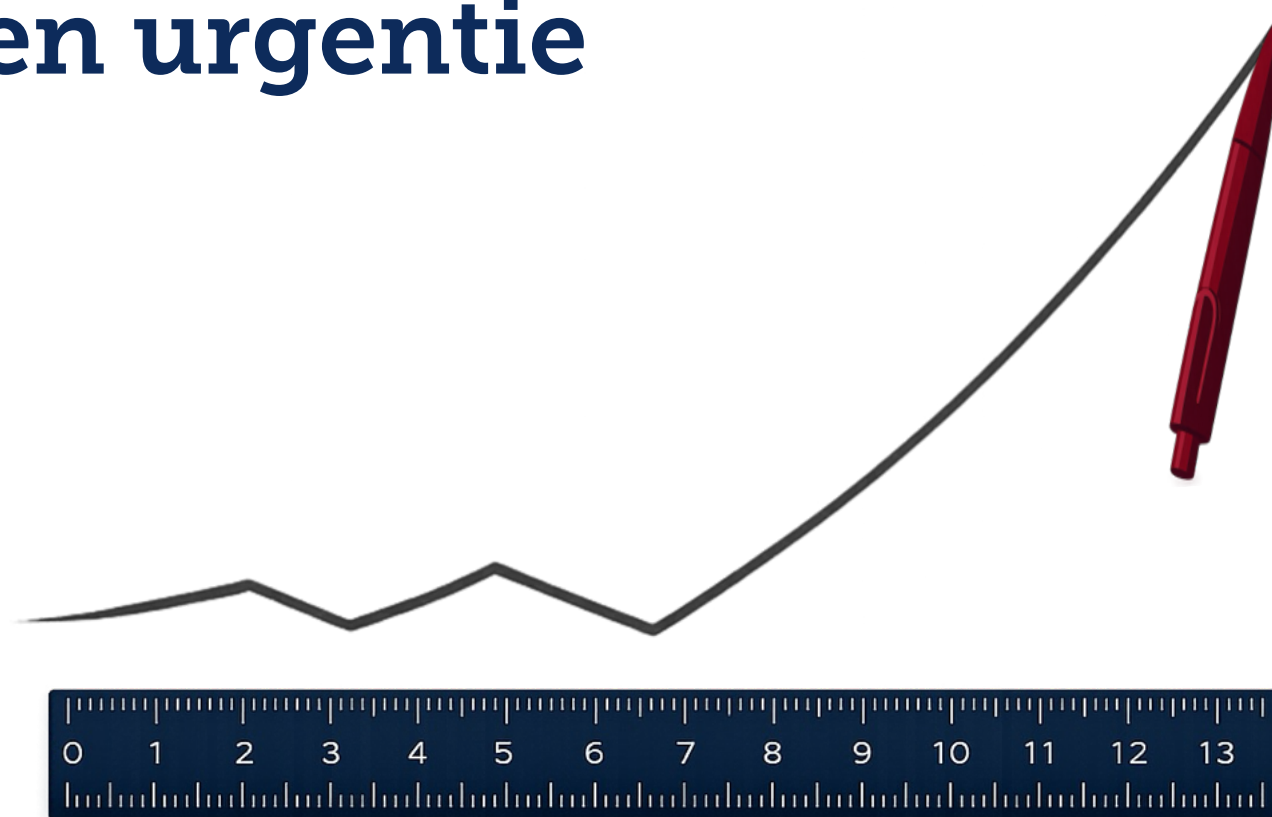

De stand van het rekenen inzichten en urgentie

BasisKracht, 20 mei 2026
Karel de Grote, Eindhoven

Peter Langerak
peter@mathematischinstituut.nl

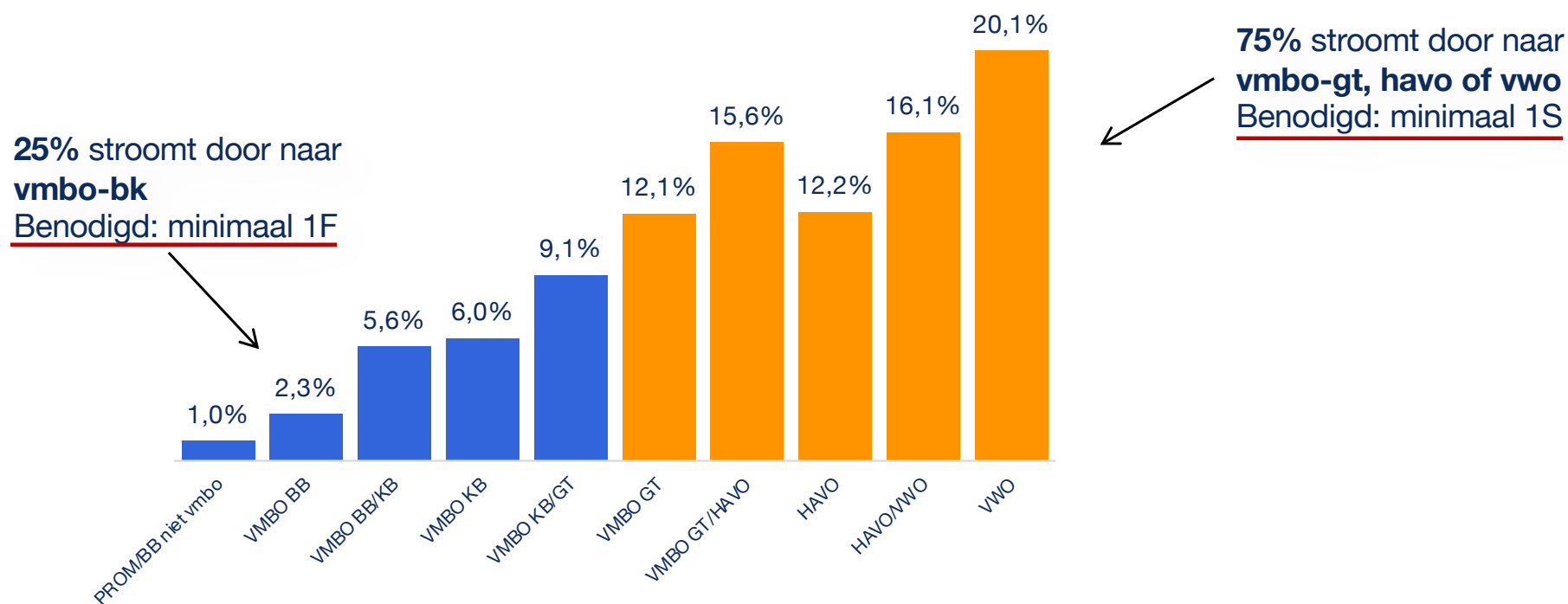

1. Verklein de mismatch tussen doorstroomadvies en rekenniveau

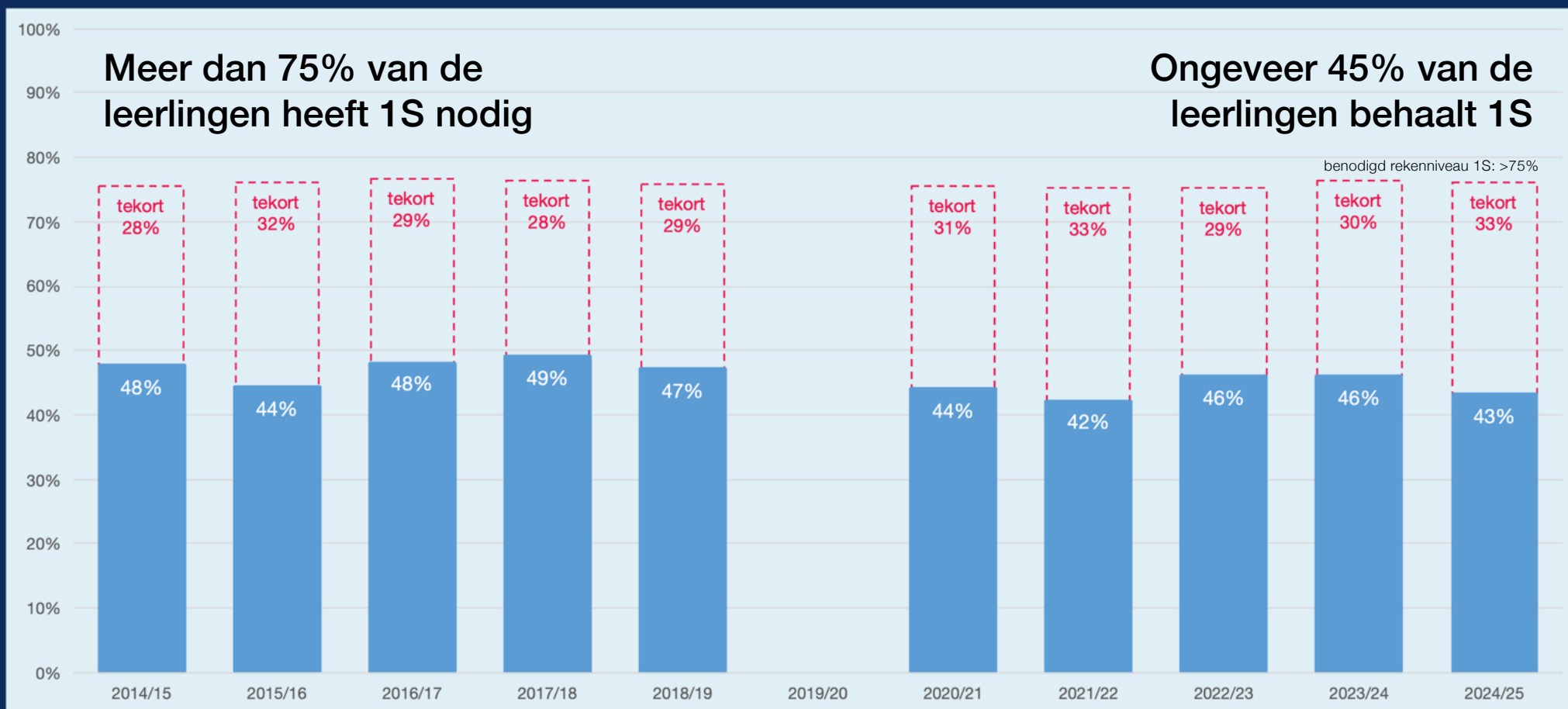

Voor de meeste leerlingen is 1S het minimaal benodigde instroomniveau in het VO

Percentage leerlingen per definitief advies (bewerkt uit: Monitor schooladvies en doorstroomtoets 2023-2024 (Duo, 2025))

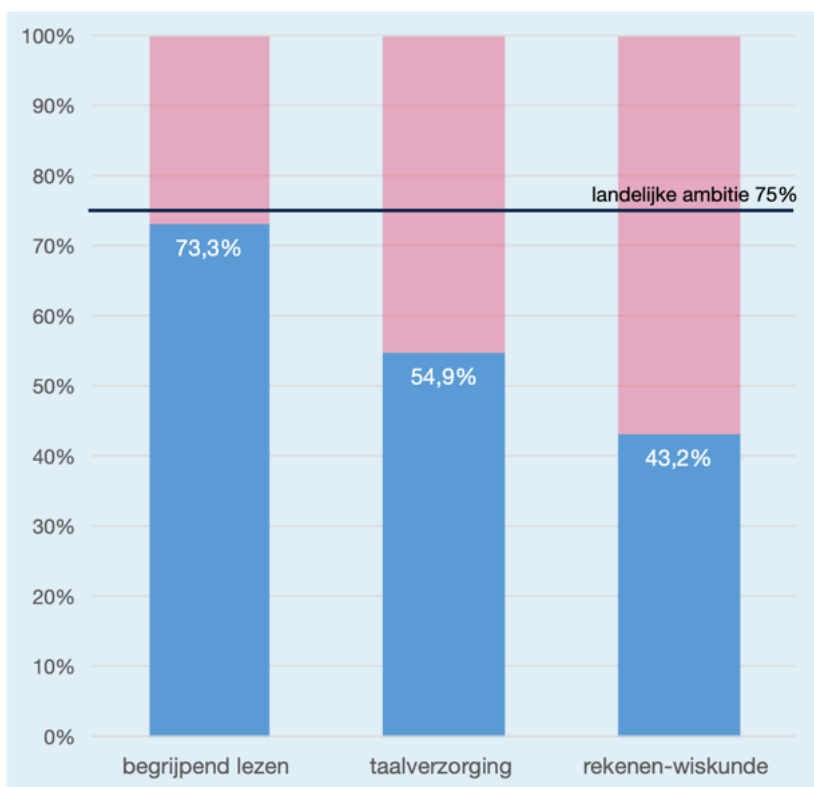
Doorstromen met rekentekorten

2. Stuur op ambitie, niet op gemiddelde of ondergrens

Prestaties van leerlingen zijn ongelijk verdeeld over de basisvaardigheden

Percentage groep 8 leerlingen dat het 2F/1S niveau beheerst 24/25 (PSPD, OCW, 2025)

Landelijke ambitie

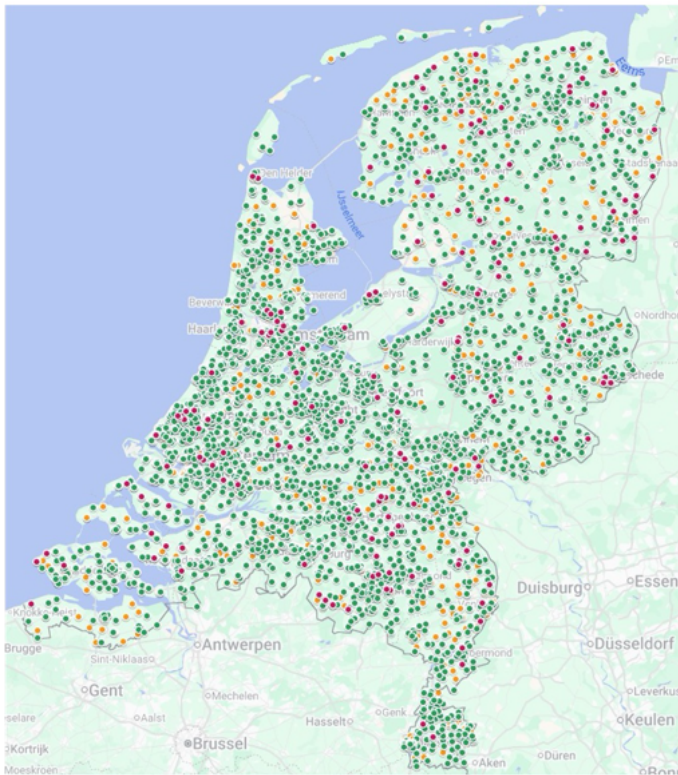
OCW beleidsdoel is dat in 2027–2028 landelijk 75% van de basisschoolleerlingen het 2F/1S-niveau behalen (OCW, 2024, 2025).

Deze ambitie geldt voor het stelsel als geheel (macro-niveau leerlingenpopulatie), niet als directe norm voor iedere school afzonderlijk (meso-niveau).

Schoolprestaties 2024/25 (N = 5.919)

Lezen

Merendeel basisscholen (69%) realiseert nationale ambitie bij begrijpend lezen en een klein deel (5%) onder signaleringswaarde

69%

goed

27%

voldoende

5

onvoldoende

Nederlands Mathematisch Instituut

Taal

Veel basisscholen (72%) realiseren nationale ambitie -niet- bij taalverzorging waarvan een groot deel (35%) ook onder signaleringswaarde

28%

goed

38%

voldoende

35%

onvoldoende

Rekenen-wiskunde

Meeste basisscholen (82%) realiseren nationale ambitie -niet- bij rekenen-wiskunde, waarvan meerendeel (64%) onder signaleringswaarde

8%

goed

28%

voldoende

64%

onvoldoende

Bron: NMI Primary School Performance Database (PSPD, 2026)

ONDERZOEK & ONTWIKKELING

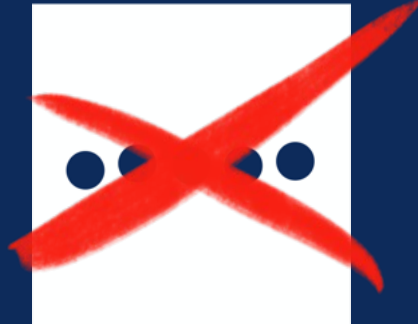
Drie maatstaven leiden tot drie verschillende oordelen over dezelfde schoolresultaten

Ambitie

Nodig voor leerlingen.

Leerlingnorm: krijgen leerlingen mee wat zij nodig hebben?

Gemiddelde

Scholen zoals wij.

Vergelijking: doen we zoals vergelijkbare scholen?

Signaleringswaarde

Niet eronder.

Ondergrens: blijven we erboven?

3. Erken dat rekenen iets anders vraagt dan begrijpend lezen

Wat weet je van ... Parijs?

30

SEINE

50

PALAIS de TOKYO

10

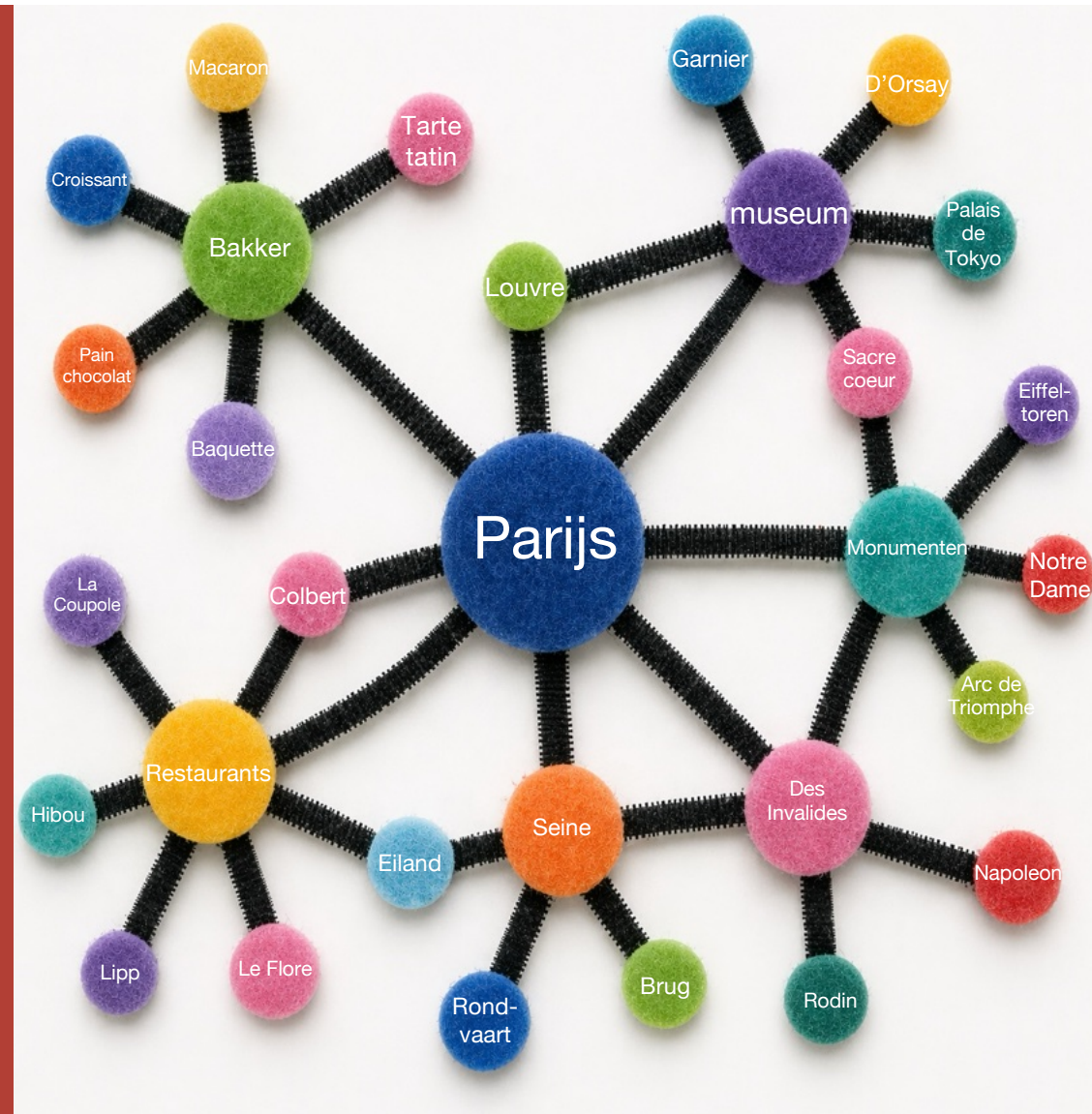
HOOFDSTAD

20

EIFFELTOREN

40

NOTRE DAME

Hoe los je op: $37 + 48$

1 Splits 37 is $30 + 7$

2 Splits 48 is $40 + 8$

3 Tientallen $30 + 40 = 70$

4 Eenheden $7 + 8 = 15$

5 $70 + 15 = 85$

4. Kies in de klas voor volgorde, oefening en beheersing

Sterk rekenonderwijs begint met hoge ambitie op schoolniveau en heldere didactische principes in de klas

1. Verklein de mismatch tussen doorstroomadvies en rekenniveau
2. Stuur op ambitie, niet op gemiddelde of ondergrens
3. Erken dat rekenen iets anders vraagt dan begrijpend lezen
4. Kies in de klas voor:

Altijd werkende rekenprocedure
Zorgvuldige volgorde
Voldoende beheersing
Leerkracht centraal

Acht praktische handvatten op school en in de les voor beter rekenonderwijs

stichting-leerkracht.nl/kennisbank/rekenonderwijs-verbeteren

Nieuw functieprofiel rekenleider. Kans voor renovatie van ons rekenonderwijs.

JSW

Te laag rekenniveau is géén mythe. Structurele niveaustijging is de pedagogische opdracht.

Didactief